

TEST 36

1. Halkın elinde yeterli sermayenin bulunmaması ve 1929'da Dünya Ekonomik Bunalımının çıkması Türkiye ekonomisini olumsuz etkiledi. Türkiye'nin dış ticareti genel olarak tarımsal ürün ve ham madde satımına bağlıydı. Ekonomik bunalım sonucu dünya çapında ham madde ve tarım ürünleri fiyatlarının düşmesi Türkiye'nin dış ticaretini olumsuz etkiledi. Dış ticaret hacminin daralması Türkiye'de iflasların yaşanmasına neden oldu. Ticaret şirketleri, sanayiciler ve çiftçiler üretimi artırmak üzere almış oldukları kredileri ödeyemedi. Türkiye bu durumdan kurtulmak için devletçi ekonomi anlayışına yöneldi.

Verilen metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Devletçilik ilkesinin kabul edilme nedenleri nelerdir?
- B) 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı Türkiye'de hangi sorunlara neden olmuştur?
- C) Ulusal ve Uluslararası hangi gelişmeler Türkiye ekonomisini etkilemiştir?
- D) Türkiye ekonomisinin kısa sürede büyümesinin nedenleri nelerdir?

2. İzmir İktisat Kongresi'nde yapılan çalışmalar sonucu Misak-ı İktisadi benimsendi. Ekonomi andı anlamına gelen Misak-ı İktisadi, siyasal bağımsızlığını kazanan Türk milletinin, kendi kaynak ve yeterliliklerini kullanarak millî bir ekonomi kurmasını öngörüyordu. Böylece savaşla kazanılan siyasal bağımsızlık, ekonomik bağımsızlıkla desteklenerek tam bağımsızlığa ulaşılacaktı.

Verilen metne bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Misak-ı İktisadi'nin amacı milli bir ekonominin kurulmasını sağlamaktır.
- B) Siyasal bağımsızlık ekonomik bağımsızlıkla desteklenmek istenmiştir.
- C) Yapılan inkılaplar öncelikle ekonomik bağımsızlığın sağlanmasına yönelik gerçekleştirilmiştir.
- D) Her anlamda tam bağımsızlık milli bir politika haline gelmiştir.

3. Mustafa Kemal, sağlık alanında teşkilatlanmaya büyük önem vermiştir. TBMM'nin açılışından kısa bir süre sonra sağlık hizmetlerini düzenlemek, amacıyla Sıhhiye ve Muavenet-i İçtimaiye Vekaleti (Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı) kurulmuştur. Böylece modern sağlık hizmetlerinin de temeli atılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu doğrultudaki gelişmelere örnek olarak gösterilemez?

- A) Aşı ve serum üretiminin yapılması.
- B) Kabotaj düzenlemesinin yapılması.
- C) Senatoryum ve dispanserlerin açılması.
- D) Hıfzısıhha Müessesesinin kurulması.

4. Bir ülkede bireylerin sağlığı ile ilgilenmek, hastalıklarla mücadele etmek ve gelecek nesillerin sağlıklı büyümesi için önlemler almak devletin görevlerindendir. Toplumun sağlıklı, güçlü ve iyi gelişmiş bireylerden oluşması o toplumun ilerlemesini oluşturan etkenlerden birisidir. Atatürk sağlık konusuna büyük önem vermiş ve şöyle demiştir: "Her ulus çocuklarının sağlıklı ve gürbüz olmaları için sağlık şartlarını temin etmek, devlet hâlinde bulunan siyasal kuruluşların en birinci görevidir."

Atatürk'ün sözünü;

- I. Sosyal devlet
- II. Hukuk devleti
- III. Demokratik devlet

verilen devlet anlayışlarından hangileri ile ilişkilendiriliriz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

5. Atatürk, İzmir İktisat Kongresi'nin açılış konuşmasında; "...Baylar, tarihimizi dolduran bunca başarının, zaferlerin veya yenilgilerin, sıkıntı veren büyük zararın ve yıkımların tamamı oluştukları devirdeki ekonomimiz ile doğrudan ilgilidir. Yeni Türkiye'mizi hak ettiği yüksek düzeye ulaştırmak için zaman kaybetmeden ekonomimize öncelikle önem vermek zorundayız. Çünkü günümüz bütünüyle ekonomi çağıdır." ifadelerini kullanmıştır.

Aşağıdaki çalışmalardan hangisinin Atatürk'ün sözüne göre yapıldığı söylenebilir?

- A) Tevhidi Tedrisat Kanunu.
- B) Hafta tatilinin cumadan pazara alınması.
- C) Cumhuriyetin ilanı.
- D) Kalkınma Planlarının oluşturulması.

6. 1877'de "Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti" olarak kurulan, 1923'te ise "Türkiye Hilâl-i Ahmer Cemiyeti" adını alan sağlık ve yardım kuruluşuna Atatürk tarafından Kızılay adı verildi. Kuruluş, 1935'te "Türkiye Kızılay Cemiyeti" ve 1947'de "Türkiye Kızılay Derneği" adını alarak sağlık ve sosyal yardım faaliyetlerini sürdürdü. Sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması hedefine uygun olarak 1924'te Ebe Okulu, 1925'te ise Kızılay Hemşire Okulu açıldı. 1924'te İstanbul ve Sivas'ta sağlık memurları yetiştiren okullar açıldı.

Verilen metne göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kızılay, cumhuriyetten sonra sadece sağlık alanında hizmet vermiştir.
- B) Sağlık alanında yetişmiş insan gücü oluşturulmak istenmiştir.
- C) Cumhuriyet döneminde sağlık hizmetlerine herkesin ulaşması amaçlanmıştır.
- D) Kızılay Osmanlı Devleti'nden günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.

7.

- ◆ Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
- ◆ Nazilli'de basma fabrikasının kurulması
- ◆ Uşak ve Alpullu şeker fabrikalarının açılması

Verilen gelişmeler dikkate alındığında hangi ekonomik alanla ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Tarım
- B) Sanayi
- C) Madencilik
- D) Denizcilik

8. Cumhuriyetin ilk yıllarında trahom, verem, sıtma, frengi, çiçek, tifüs, veba, kolera gibi bulaşıcı hastalıklar ilk sırada yer almakta ve ölümlere neden olmaktaydı. Bakanlık, bu hastalıklarla mücadele etmek için bazı tedbirler almıştır. 1930 yılında çıkarılan Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile kurulan Hıfzıssıhha Müessesesi bazı bulaşıcı hastalıklarla programlı bir şekilde mücadele edilmesi için çalışmalar yapmıştır. Salgın hastalıklar için dispanserler, sanatoryumlar, veremle mücadele, numune hastaneleri, seyyar tedavi teşkilatı gibi kurumlar açılmıştır. Bu hastalıklarla daha etkili mücadele edebilmek için seyyar tabiplikler kurulmuştur. Bu tabiplikler, bulaşıcı hastalıklara yakalanmış kırsal kesimde yaşayan vatandaşları, kendilerine başvurmaları halinde bulundukları yerde muayene etmişlerdir.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sosyal devlet anlayışına uygun hareket edilmiştir.
- B) Salgın hastalıklar halk sağlığını tehdit etmiştir.
- C) Sağlık hizmetleri ücra yerlere kadar ulaştırılmak istenmiştir.
- D) Sağlık alanında eğitim vermek için yeni kurumlar açılmıştır.